ECLI:LV:RLPT:2019:0429.C29542517.4.S

Lietas Nr.C29542517

Lietvedības Nr.C-0587-19/28

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2019.gada 29.aprīlī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa,
tiesnese I.Bērziņa,
ar tiesas sēdes sekretāri S.Ostrovsku,
piedaloties prasītāja /pers. A/ pilnvarotam pārstāvim zvērināta advokāta palīgam Jurim Bušeniekam,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. C/ par samaksātās pirkuma maksas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk – prasītājs) prasības pieteikums pret /pers. C/ (turpmāk – atbildētāja) par samaksātās pirkuma maksas piedziņu.

Prasībā norādīti šādi argumenti.

Pamatojoties uz 2006.gada 1.un 4.augusta pirkuma līgumiem, prasītājs un atbildētāja iegādājās nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra Nr./numurs/, reģistrējot katram īpašumtiesības 1/2 domājamās daļas apmērā par pirkuma summu 57 102,83 LVL (kopā 114 205,66 LVL). Šis īpašums (divas divstāvu dzīvojamās ēkas) tika iegādāts ar mērķi gūt ikmēneša ienākumus no īres maksām, vienādās daļās nomaksājot kredītu par nekustamo īpašumu un vienādās daļās saņemot īres maksas kā peļņu.

Saskaņā ar pušu savstarpējo vienošanos un pamatojoties uz 2006.gada 1.augusta aizdevuma līgumu Nr.06-073668-PK (turpmāk –aizdevuma līgums), prasītājs kā aizņēmējs paņēma aizdevumu no AS "Swedbank" (iepriekšējais nosaukums – AS "Hansabanka") 270 345,00 EUR apmērā, kas pilnībā tika novirzīta nekustamā īpašuma /adrese/, iegādei (aizdevuma līguma 8.punkts) gan kā pirkuma maksa par nekustamo īpašumu 162 500,00 EUR (114 205,66 LVL) apmērā, gan kā samaksa par kustamo mantu. Atbildētāja savukārt galvoja par prasītāja saistību izpildi pret AS "Swedbank", parakstot 2006.gada 1.augusta galvojuma līgumu Nr.06-073668-PK/3 (turpmāk – galvojuma līgums).

Papildus tam nekustamais īpašums /adrese/, tika ieķīlāts par labu AS "Swedbank", pamatojoties uz 2006.gada 1.augusta Hipotēkas līgumu Nr.06-073668-PK/l un 2006.gada 15.augustā hipotēka tika ierakstīta nekustamā īpašuma zemesgrāmatā.

Lai kopīgo īpašumus būtu vieglāk pārvaldīt, 2007.gada 15.decembrī prasītājs ar atbildētāju parakstīja Dzīvojamo ēku pārvaldīšanas līgumu. Pēc šī līguma parakstīšanas atbildētāja vienpersoniski slēdza īres līgumus par abiem īpašumiem, kā arī saņēma īres maksas no dzīvokļu īrniekiem savā AS "Swedbank" norēķinu kontā Nr.LV08HABA000130A242749.

2013.gada 5.aprīlī prasītājs veica pēdējo maksājumu saskaņā ar aizdevuma līgumu, tādējādi aizdevums kopīgā īpašuma /adrese/, iegādei tika pilnībā atmaksāts.

Saskaņā ar 2013.gada 17.aprīļa zemesgrāmatas tiesnesesēs lēmumu tika dzēsta AS "Swedbank" hipotēka, kā arī atbildētāja tika atbrīvota no galvojuma saistības. Kopumā prasītājs kopējā īpašuma iegādei samaksāja 311 345,12 EUR, tādējādi atbildētājas daļa ir 155 672,56 EUR (311 345,12 EUR / 2).

Tādējādi, novirzot bankas aizdevuma daļu atbildētājai, tika radīta saistība starp prasītāju un atbildētāju, proti, atbildētājai radās pienākums atmaksāt ½ daļu no izmaksātā aizdevuma kopīgā nekustamā īpašuma /adrese/, iegādei.

Atbildētājai nebija naudas līdzekļu savas pirkuma maksas daļas apmaksai, līdz ar to viņai bija nepieciešams aizdevums, kuru uz abpusējās vienošanās pamata ņēma prasītājs, jo atbildētājas ienākumi bija pārāk mazi un bankas tik lielu aizdevumu viņai neizsniedza.

Prasītājs atzīst, ka kopš 2006.gada no atbildētājas ar bankas pārskaitījumiem ir saņēmis aptuveni 120 000 EUR ar maksājuma mērķiem: "Konta papildināšana", "Kredīta atmaksa", "īres maksas", "Aizdevuma atmaksa" un "Aizdevuma atmaksa 20.08.2010. aizd. līg.". Taču šos maksājumus pēc saviem ieskatiem prasītājs nevar attiecināt uz atbildētājas saistību izpildi pret prasītāju par īpašuma /adrese/, iegādi.

Prasībā lūgts piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam samaksāto pirkuma maksu 155672,56 EUR apmērā par atbildētājas īpašumtiesībām attiecībā uz nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra Nr./numurs/.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1067., 1069. un 1829.pantu, Kredītiestāžu likuma 1.panta 5.punktu.

[2] Tiesā saņemti atbildētājas paskaidrojumi.

Paskaidrojumos norādīti šādi argumenti.

Atbildētāja nav nekādā veidā uzņēmusies dzēst prasītāja saistības pašam parādniekam.

2006.gadā atbildētāja kopā ar prasītāju iegādājās divus nekustamos īpašumus: /adrese/ un /adrese/. Aizdevumu, kuru saņēma prasītājs /adrese/ iegādei (lielākā apmērā par pirkuma summu), apņēmās dzēst viņš pats, savukārt atbildētāja kā aizņēmēja uzņēmās kredīta saistības nekustamā īpašuma /adrese/ iegādei attiecībā pret AS DNB Nord, kur prasītājs bija galvotājs un kurš pilnībā nepiedalījās šī aizdevuma atmaksā.

Prasītāja saņemtā aizdevuma summa krietni pārsniedz /adrese/ iegādes vērtību, kas noteikta pirkuma līgumā un redzama zemesgrāmatā. Neatbilst patiesībai pieteikumā norādītais, ka atlikusī summa ir samaksa par kustamo mantu. Nekāda veida kustamā manta iegādāta netika.

2016.gadā atbildētāja pilnībā dzēsa nekustamā īpašuma /adrese/ iegādei AS DNB Nord Bankas izsniegto aizdevumu 91 974,00 EUR apmērā, tai skaitā no saviem līdzekļiem.

Prasītājs nekustamā īpašuma /adrese/ iegādei AS DNB Nord Bankas izsniegtā aizdevuma atmaksā netika piedalījies. Saskaņā ar 2006.gada

1.augusta pirkuma līgumu, atbildētāja viņai piederošās domājamās daļas /adrese/ iegādājās par summu 81 250,00 EUR.

Saskaņā ar 2006.gada 18.maija Pirkuma līgumu, atbildētāja viņai piederošās domājamās daļas /adrese/ iegādājās par summu 45 531,90 EUR.

Atbildētāja 10 (desmit) gadus ir šos namīpašumus apsaimniekojusi, ieguldot ievērojamu darbu, neprasot no prasītāja papildus līdzekļus;

No saņemtajām īres maksām tika dzēsta ievērojama daļa AS "Swedbank" prasītājam izsniegtā aizdevuma, kur prasītājs bija aizņēmējs, par ko viņš pats var pārliecināties savā konta izrakstā.

Pats prasītājs ir piekritis, ka visus ienākumus no ēku izīrēšanas saņem atbildētāja un izlieto tos apsaimniekošanai. Atbildētāja prasītājam ir pārskaitījusi ievērojamas naudas summas, kas tika izmantotas arī AS "Swedbank" kredīta dzēšanai, un pilnībā dzēsusi aizdevumu, kas tika ņemts /adrese/ iegādei. Lietā nav strīda, ka atbildētāja pārskaitījusi prasītājam vairāk kā 120 000,00 EUR.

Pamatojoties uz visu augstāk minēto, lūdz prasītāja pieteikumu atzīt par nepamatotu un prasību noraidīt.

[3] Tiesā saņemta prasītāja atsauksme.

Atsauksmē norādīts, ka attiecībā uz atšķirīgo pirkuma maksas apmēru zemesgrāmatas izdrukā un AS "Swedbank" aizdevuma līgumā Nr.06-073668-PK un galvojuma līgumā Nr.06-073668-PK/3, nekustamā īpašuma /adrese/, patiesā pirkuma maksa bija lielāka nekā oficiālā, lai pārdevējiem nebūtu jāmaksā kapitāla pieauguma nodoklis no visas patiesās pirkuma maksas.

Proti, līdzēji: prasītājs un atbildētāja (kā pircēji) un /pers. F/ un /pers. G/ (kā pārdevēji) apzināti noteica zemāku pirkuma maksu (162 500 EUR) nekā patieso. Iepriekš minēto pierāda tas, ka AS "Swedbank" piešķīra kredītu nekustamā īpašuma iegādei 270 345 EUR apmērā (nevis 162 500 EUR), kaut arī oficiāli zemesgrāmatā katra ½ domājamā daļa iegādāta par 8 250,00 EUR. Protams, ja prasītājs un atbildētāja uzstātu uz patiesās pirkuma maksas ierakstīšanu nekustamā īpašuma /adrese/ zemesgrāmatā, tad pārdevējiem /pers. F/ un /pers. G/ pieaugtu izdevumi par aptuveni 1 080 EUR saistībā ar kapitāla pieauguma nodokļu nomaksu, kurus viņi uzrēķinātu pa virsu pirkuma maksai. Protams, šāda vienošanās pušu starpā nav gluži tiesiska no nodokļu aspekta, taču jāsaprot, ka tobrīd tāda nekustamo īpašumu pirkšanas kārtība bija samērā ierasta - līdzēji apzināti samazināja nekustamo īpašumu oficiālo vērtību. Tas tika darīts gan uz atsevišķas vienošanās pamata, gan uz grozījumu pamata, gan uz kustamās mantas iegādes rēķina.

[4] Tiesas sēdē prasītāja pilnvarotais pārstāvis prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītā pamata un apstākļiem. Papildus paskaidroja, ka noilgums nav iestājies, jo termiņš sāka tecēt no brīža, kad prasītājs bankai sedza kredītsaistības.

Tiesas sēdē atbildētājas pilnvarotā pārstāve uzturēja paskaidrojumos norādīto. Papildus paskaidroja, ka celtā prasība pati par sevi ir pretrunīga un nepamatota, jo prasītājs prasījumu daļā prasa pirkuma maksas piedziņu 155 672,56 EUR apmērā, tai pat laikā no prasības pieteikuma izklāsta ir saprotams, ka prasītājs, atsaucoties uz noslēgto aizdevuma līgumu ar AS "Swedbank", faktiski prasa, lai atbildētāja samaksā pusi no viņam izsniegtā aizdevuma, kuru viņš kopā ar procentiem ir atmaksājis bankai 311 345,12 EUR apmērā. Kā ir redzams no lietas materiālu 35.-38.lapā esošā Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs/ noraksta, kā arī lietas 84.-86.lapā esošā 2006.gada 1.augusta pirkuma līguma, atbildētāja viņai piederošo 1/2 domājamo daļu no nekustamā īpašuma ieguvusi īpašumā par 57 102,83 Ls jeb 81 250 EUR, kas norādīts arī paskaidrojumā par celto prasību. Atbildētāja arī ir paskaidrojusi, ka nekādu kustamo mantu no pārdevēja /pers. F/ nav iegādājusies. Arī no lietas 19. lapā esošās AS "Swedbank" izziņas ir redzams, ka /pers. F/ pārskaitīta summa tikai 87 131,14 EUR apmērā. Atbildētāja nepiekrīt prasītāja atsauksmē norādītajam, ka ir atzinusi prasību daļā par 81 250 EUR piedziņu.

No Civillikuma 1940. panta nepārprotami izriet, ka aizdevuma līgums nerodas pats no sevis, bet līdzējiem vajadzīgs tiešs nodoms noslēgt aizdevuma līgumu. Šāds nodoms prasītājam un atbildētājai nekustamā īpašuma iegādes brīdī nav bijis. Atbildētājai tas arī nebija nepieciešams pretēji prasības pieteikumā norādītajam, jo, kā liecina paša prasītāja iesniegtie zemesgrāmatu nodalījumu noraksti, kas atrodas lietas 51.-78.lapā, atbildētāja bija pārdevusi viņai piederošās domājamās daļas virknē nekustamo īpašumu, līdz ar to, viņai bija pietiekami naudas līdzekļi citu nekustamo īpašumu iegādei. Par to liecina arī prasības pieteikumā izklāstītais, no kā var secināt, ka šī prasība ir celta, jo prasītājs nav apmierināts ar to, ka atbildētāja it kā nav atdevusi prasītājam pusi no nekustamā īpašuma /adrese/, kā arī prasītājam šķiet, ka atbildētāja nav pārskaitījusi viņam pienācīgu daļu no īres maksām.

Pat, ja prasītājs uzskata, ka, novirzot bankas aizdevuma daļu atbildētājas pirkumam, atbildētājai tika radīta saistība un pienākums atmaksāt prasītājam $^1/_2$ no pirkuma maksas, tad ir konstatējams, ka šī saistība ir izbeigusies ar noilgumu, jo prasītājs to nav izlietojis Civillikuma 1895.pantā noteiktajā termiņā – 10 gadu laikā.

Tiesas sēdē liecinieks /pers. F/ liecināja, ka atbildētājiem pārdeva nekustamo īpašumu /adrese/. Saņemto pirkuma maksu izlietoja kredīta dzēšanai AS "SEB banka". Pirkuma maksa bija sadalīta divās daļās – par vienu daļu tika nopirkts iekārtojums un viss, kas atradās telpās, par otru daļu – pats nekustamais īpašums. AS "Swedbank" izziņā norādīto summu 87 139,82 EUR (lietas 1.sēj., 19.lapa) liecinieks saņēma un dzēsa hipotēku. Tika samaksāta arī rokasnauda 10 000,00 EUR.

Liecinieks /pers. G/ liecināja, ka nekustamā īpašuma pirkuma summa bija sadalīta divās daļās: viena daļa noteikta par nekustamo īpašumu, otra – par nekustamā īpašumā esošo kustamo mantu.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, uzklausījusi pušu paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu, tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

No prasības pieteikumā norādītā un lietas materiāliem izriet, ka, pamatojoties uz 2006.gada 1.augusta (lietas 1.sēj., 84.-86.lapa) un 4.augusta (lietas 1.sēj., 87.-89.lapa) pirkuma līgumiem, prasītājs un atbildētāja iegādājās nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra Nr./numurs/, reģistrējot 2006.gada 15.augustā katram īpašumtiesības 1/2 domājamās daļas apmērā par pirkuma summu 57 102,83 LVL (kopā 114 205,66 LVL) (lietas 35.-38.lapa).

Pamatojoties uz 2006.gada 1.augusta aizdevuma līgumu Nr.06-073668-PK, prasītājs kā aizņēmējs paņēma aizdevumu no AS "Swedbank" (iepriekšējais nosaukums – AS "Hansabanka") 270 345,00 EUR apmērā, kas pilnībā tika novirzīta nekustamā īpašuma /adrese/, iegādei (aizdevuma līguma 8.punkts) gan kā pirkuma maksa par nekustamo īpašumu 162 500,00 EUR (114 205,66 LVL) apmērā, gan kā samaksa par kustamo mantu (lietas 1.sēj., 92.-95.lapa).

Atbildētāja savukārt galvoja par prasītāja saistību izpildi pret AS "Swedbank", parakstot 2006.gada 1.augusta galvojuma līgumu Nr.06-073668-PK/3 (lietas 1.sēj., 96.-97.lapa).

Papildus tam nekustamais īpašums /adrese/, tika ieķīlāts par labu AS "Swedbank", pamatojoties uz 2006.gada 1.augusta Hipotēkas līgumu Nr.06-073668-PK/l un 2006.gada 15.augustā hipotēka tika ierakstīta nekustamā īpašuma zemesgrāmatā (lietas 1.sēj., 98.-100.lapa).

Lietā nav strīda, ka 2013.gada 5.aprīlī prasītājs veica pēdējo maksājumu saskaņā ar aizdevuma līgumu, tādējādi aizdevums kopīgā īpašuma /adrese/, iegādei tika pilnībā atmaksāts (lietas 1.sēj., 103.-104.lapa).

Saskaņā ar 2013.gada 17.aprīļa zemesgrāmatas tiesneses lēmumu tika dzēsta AS "Swedbank" hipotēka, kā arī atbildētāja tika atbrīvota no

galvojuma saistības.

Prasītājs norāda, ka kopumā prasītājs kopējā īpašuma iegādei samaksāja 311 345,12 EUR, tādējādi atbildētājas daļa ir 155 672,56 EUR (311 345,12 EUR/2). Prasītāja ieskatā, novirzot bankas aizdevuma daļu atbildētājai, tika radīta saistība starp prasītāju un atbildētāju, proti, atbildētājai radās pienākums atmaksāt ½ daļu no izmaksātā aizdevuma kopīgā nekustamā īpašuma /adrese/, iegādei. Atbildētājai nebija naudas līdzekļu savas pirkuma maksas daļas apmaksai, līdz ar to viņai bija nepieciešams aizdevums, kuru uz abpusējās vienošanās pamata ņēma prasītājs, jo atbildētājas ienākumi bija pārāk mazi un bankas tik lielu aizdevumu viņai neizsniedza. Prasītāja atmaksātais aizdevums (kopējā pirkuma maksa) 311 345,12 EUR, prasītājam piederošā īpašuma daļa ½ un atbildētājai piederošā īpašuma daļa ½.

Ņemot vērā minēto, prasībā lūgts piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam samaksāto pirkuma maksu 155 672,56 EUR apmērā par atbildētājas īpašumtiesībām attiecībā uz nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra Nr./numurs/.

Tādējādi secināms, ka prasītājs uzskata, ka, novirzot bankas aizdevuma daļu atbildētājas pirkumam, atbildētājai tika radīta saistība un pienākums atmaksāt prasītājam ½ no pirkuma maksas.

Civillikuma 1829.pants nosaka, ka, ja izpildījumam nav noteikts termiņš, tad kreditors var to prasīt katrā laikā, bet parādnieks var katrā piemērotā laikā izpildīt.

Civillikuma 1893.pantā noteikts, ka saistību tiesības izbeidzas, ja tiesīgā persona tās neizlieto likuma noteiktā noilguma termiņā. Saskaņā ar Civillikuma 1896.pantu noilgums sāk tecēt ar to dienu, kurā prasījums ir tā nodibināts, ka pret parādnieku, kas nav izpildījis savu pienākumu, nekavējoties var celt prasību, kaut arī tomēr vēl nebūtu ne parādnieks liedzies izpildīt, ne arī kreditors viņam to atgādinājis. Saskaņā ar to noilguma tecējuma iesākumam vajadzīgs: nosacītiem prasījumiem - lai nosacījums jau būtu noskaidrojies, bet terminētiem prasījumiem - lai termiņš jau būtu notecējis. Civillikuma 1895.pantā noteikts, ka visas saistību tiesības, kuras nav noteikti izņemtas no noilguma ietekmes un kuru izlietošanai nav likumā noteikti īsāki termiņi, izbeidzas, ja tiesīgā persona tās neizlieto desmit gadu laikā.

Kā tika konstatēts, nekustamā īpašuma pirkuma līgumu par 1/2 domājamās daļas pirkumu atbildētāja noslēdza 2006.gada 1.augustā, bet maksājumu pārdevējam /pers. F/ AS "Swedbank" veica 2006.gada 12.septembrī (lietas 1.sēj., 19.lapa).

Līdz ar to secināms, ka jau uz 2006.gada 12.septembrī prasītājam bija zināma parāda summa un radusies tiesība celt prasību tiesā pret atbildētāju.

Tātad jau 2006.gada 12.septembrī prasītājam bija radusies tiesība prasīt no atbildētājas saistību izpildi, tajā skaitā celt prasību tiesā par parāda piedziņu.

Savukārt prasību prasītājs cēla 2017.gada 13.oktobrī, t.i., pēc 11 gadiem.

Civillikuma 1910.pants nosaka, ka ar noilguma termiņa notecējumu izbeidzas ne vien prasības tiesība, bet arī pati saistību tiesība.

Ņemot vērā minēto, secināms, ka novirzot bankas aizdevuma daļu atbildētājas pirkumam, atbildētājai radītā saistība un pienākums atmaksāt prasītājam 1/2 no pirkuma maksas ir izbeigusies ar noilgumu, jo prasītājs to nav izlietojis Civillikuma 1895. pantā noteiktajā termiņā –10 gadu laikā.

Nav pamatots prasītāja viedoklis, ka noilguma tecējums sākās ar brīdi, kad prasītājs 2013.gada 5.aprīlī veica pēdējo maksājumu bankai saskaņā ar aizdevuma līgumu un kad aizdevums īpašuma /adrese/, iegādei tika pilnībā atmaksāts, jo šādu pienākumu atbildētājai nerada Kredītiestāžu likuma 1. panta 5) punktā dotā kredīta definīcija, jo klients minētās normas izpratnē ir tieši prasītājs, tāpat kredītsaistību pildīšana nav uzskatāma par kopīpašumam radītiem zaudējumiem un neietilpst Civillikuma 1069.panta tvērumā.

Tā kā noilguma termiņš skaitāms no 2006.gada 12.septembra, bet prasību prasītājs cēla 2017.gada 13.oktobrī, proti, pēc 11 gadiem, nepieciešams konstatēt, vai nepastāv noilguma pārtraukums.

Atbilstoši Civillikuma 1902.-1906.pantā noteiktajam noilgumu pārtrauc prasības celšana tiesā vai šķīrējtiesā, atgādinājums parādniekam par parādsaistībām, kā arī kreditora prasības atzīšana jebkādā veidā no parādnieka puses.

Prasītāja prasības pieteikumā nenorāda, ka savu interešu aizstāvībai būtu vērsusies tiesas zemesgrāmatu nodaļā pret atbildētāju ar pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā.

No lietas materiāliem konstatējams, ka ar pretenziju par kredīta daļas/pirkuma maksas atmaksu pirmo reizi prasītājs pie atbildētājas vērsās 2017.gada 31.jūlijā (lietas 1.sēj., 17.lapa), proti, pēc 11 gadiem. Tādējādi minētā pretenzija nav pārtraukusi noilgumu.

Līdz ar to tiesa secina, ka prasītājs lietā nav iesniedzis pierādījumus tam, ka atbilstoši Civillikuma 1902.-1906.pantam noilgums būtu pārtraukts. Ņemot vērā, ka prasība celta 2017.gada 13.oktobrī, bet noilguma tecējums skaitāms no 2006.gada 12.septembra, tiesa atzīst, ka lietā 2016.gada 12.septembrī ir iestājies prasības noilgums.

Civillikuma 1893.pants noteic, ka saistību tiesības izbeidzas, ja tiesīgā persona tās pienācīgi neizlieto likuma noteiktā noilguma termiņā. Savukārt Civillikuma 1910.pants nosaka, ka ar noilguma termiņa notecējumu izbeidzas ne vien prasības tiesība, bet arī pati saistību tiesība. Tādēļ noilgušu prasījumu nevar izlietot arī kā ierunu, piemēram, ieskaitam. Civillikuma 1.pants nosaka, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības. Minētais Civillikuma 1.pantā norādītais labas ticības princips nozīmē, ka katram civiltiesiskās saistības dalībniekam savas subjektīvās tiesības jāīsteno un subjektīvie pienākumi jāpilda, ņemot vērā pretējās puses intereses. Noilguma institūts civiltiesībās veidots ar mērķi novērst nenoteiktību mantiskajās attiecībās, radīt skaidrību tad, ja kāda persona ilgstoši neīsteno tiesības vai neprasa novērst iespējamo strīdu par tām. [..] Nebūtu saprātīgi pieļaut, ka iespējamais parādnieks uz mūžīgiem laikiem atrodas zem parāda atprasīšanas vai vismaz tiesāšanās Damokla zobena un nevar plānot savu darbību, izslēdzot šādus draudus (sk., Torgāns K., Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006., 276.lpp.).

Gadījumos, kad kāds no saistības dalībniekiem uzskata, ka viņa tiesības ir aizskartas, viņam ir tiesības celt prasību tiesā par tiesību atzīšanu vai aizskāruma seku novēršanu (lietas atdošanu, zaudējumu atlīdzību, līgumsoda samaksu). Ja lietas izskatīšanas gaitā tiesa konstatē, ka ir iestājies civiltiesību normās noteiktais noilgums, tā savā spriedumā norāda uz prasības noilgumu. [..] To, vai iestājies noilgums, tiesa vērtē, tikai lietu izskatot pēc būtības, kurā pārbauda arī jautājumus par noilguma apturēšanu vai pārtraukšanu (sk., Torgāns K., Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006., 278.lpp.).

Kā norādīts Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 21.aprīļa spriedumā (lieta Nr.SKC-100/2010), ja, izskatot lietu pēc būtības, tiesa konstatē, ka ir iestājies civiltiesību normās noteiktais noilgums, tad tai jāpārbauda vienīgi jautājumus par noilguma apturēšanu vai pārtraukšanu, bet nav jāskaidro faktiskie apstākļi un jāvērtē pierādījumi, jo noilgums ir patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai.

Ievērojot minēto tiesa secina, ka prasītājs viņam piešķirtās prasības tiesības nav izmantojis likumā noteiktajā termiņā, līdz ar ko lietā ir iestājies prasības noilgums, kas ir patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai, tādējādi spriedumā netiek dots vērtējums prasībā norādītajiem apstākļiem un netiek vērtēti citi iesniegtie pierādījumi.

[6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta trešo daļu, ja prasība noraidīta, ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no prasītāja par labu atbildētājam.

Atbilstoši Civilprocesa likums 44.panta pirmās daļas 1.punktac) apakšpunktam ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir atlīdzināmi šādos apmēros: atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa pārsniedz 57 001 *euro*, — to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 5 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas.

Lietas materiāliem pievienots 2018.gada 31.oktobra rēķins par izdevumiem advokāta palīdzības samaksai 500,00 EUR apmērā zvērinātai advokātei un maksājuma uzdevums par rēķina apmaksu (lietas 1.sēj., 194.-195.lapa), 2018.gada 2.oktobra rēķins par izdevumiem advokāta palīdzības samaksai 1 000,00 EUR apmērā zvērinātai advokātei un maksājuma uzdevums par rēķina apmaksu (lietas 1.sēj., 196.-197.lapa), rēķins par izdevumiem advokāta palīdzības samaksai 500,00 EUR apmērā zvērinātai advokātei un maksājuma uzdevums par rēķina apmaksu (lietas 2.sēj., 36.-37.lapa).

Līdz ar to kopā atbildētājai radušies izdevumi advokāta palīdzības samaksai 2 000,00 EUR.

Ņemot vērā minēto, no prasītāja par labu atbildētājai piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi par advokāta palīdzību 2 000,00 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu prasītājam nosakāms sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu samaksu termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma Civilprocesa likuma 193., 194., 195. un 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

prasību noraidīt pilnīgi.

Noraidīt /pers. A/, personas kods /personas kods/, prasību piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, samaksāto pirkuma maksu 155 672,56 EUR apmērā par /pers. C/, personas kods /personas kods/, īpašumtiesībām attiecībā uz nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra Nr./numurs/.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. C/, personas kods /personas kods/, ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības samaksai 2 000,00 EUR (divi tūkstoši *euro* un 00 centi) apmērā.

Noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu samaksu termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā. Datums, kad spriedums ir pieejams tiesas kancelejā uzskatāms par sprieduma pasludināšanas datumu. Spriedums pieejams tiesas kancelejā 2019.gada 29.aprīlī.

Tiesnese I.Bērziņa